

HIILINEUTRAALI KIRKKO 2030

Ilkka Sipiläinen, Kirkkohallitus

KIRKKOHALLITUS⁺

Vaikuttavuus - mittakaava

- Metsää 160 000ha
- Noin 7000 rakennusta
- 3,6 miljoonaa jäsentä
- Rippikoulun käy reilusti yli 70%

Miksi
hiilineutraali-
suus on
kirjon
tavoite?

Kirkon tehtävänä on kutsua ihmisiä Jumalan yhteyteen sekä rohkaista välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta.

Ovet auki

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon
strategia vuoteen 2026

HIILINEUTRAALI KIRKKO 2030

Hiilineutraali kirkko 2030 – jatkumo

KIRKKOHALLITUS[†]

Kiitollisuus, kunnioitus, kohtuus. Ev.lut kirkon ilmasto-ohjelma. 2008.

Kirkkohallitus hyväksyi Hiilineutraali kirkko 2030 –strategian helmikuussa 2019.
[Hiilineutraali kirkko - EVL Plus](#)

Vuosina 2020 – 2021 oli erityismääräraha. Talotekniikan asiantuntija: öljystä pois. Metsien kartoitus, kilpailutusohjeet.

Kirkolliskokous hyväksyi kärkihankkeeksi vuosiksi 2023 – 2025.

Kirkkohallituksen yhteinen, eri osastojen välinen hanke.

Ohjausryhmänä toimii kirkkohallituksen asettama Kirkon ympäristöasioiden seurantaryhmä.

Kirkon asiantuntijat yhteistyössä ilmastontutkimuksen ja Suomen ympäristökeskuksen kanssa

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET

KIRKKOHALLITUS⁺

HIILINEUTRAALI KIRKKO 2030

Hiilineutraali kirkko 2030 - kärkihanke: mitä tehdään

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

KIRKKOHALLITUS[†]

Vuonna 2023:

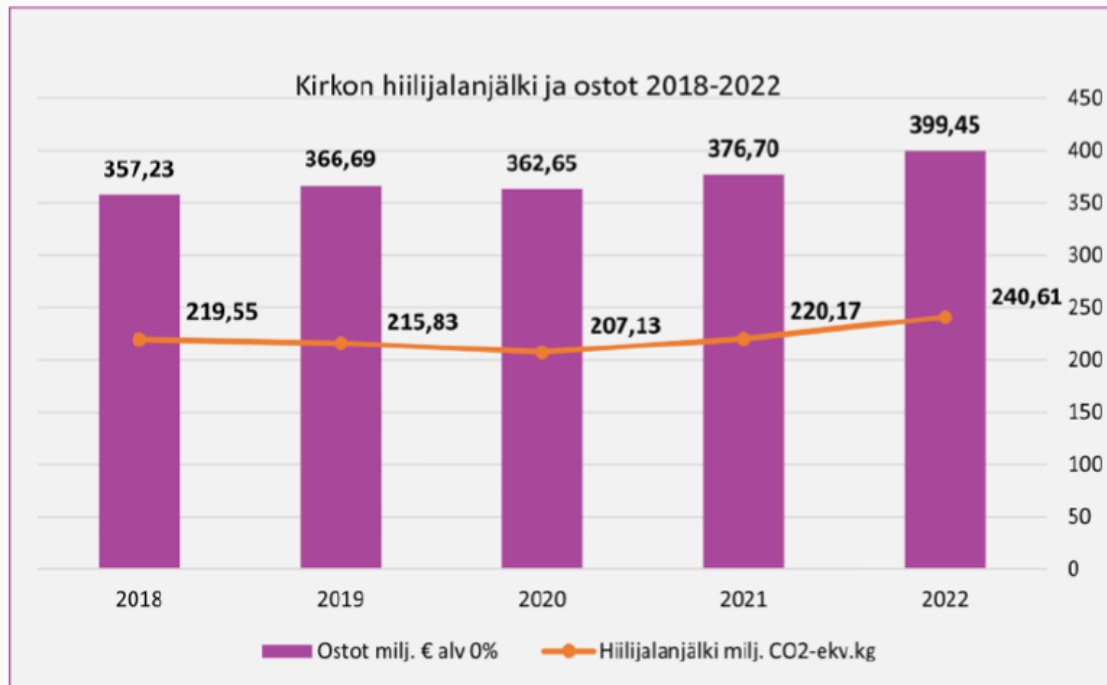
- Tuettiin seurakuntia liittymään kirkon ympäristöjärjestelmään.
- Tiekartan konkretisointi ja tarvittavat askeleet vuoteen 2030. Yhteistyössä SYKE:n kanssa.

- Päivitetään tarkemmilla tiedoilla.

Vuosina 2024-2025:

- Tarkennetaan yhteistyössä SYKE:n kanssa laskentaa, joilla seurataan tavoitteen toteutumista seurakunnissa ja koko kirkossa.
- Kehitetään helppokäyttöisiä työkaluja, joilla voidaan arvioida kiinteistöjen ympäristövaikutuksia.
- Tuetaan seurakuntia laatimaan ja toteuttamaan kiinteistöstrategiaansa ja arvioimaan toiminnan ympäristövaikutuksia. Talotekniikan asiantuntija. Jari.Poutiainen@evl.fi

Kirkon hiilijalanjälki ja ostot (alv 0%)

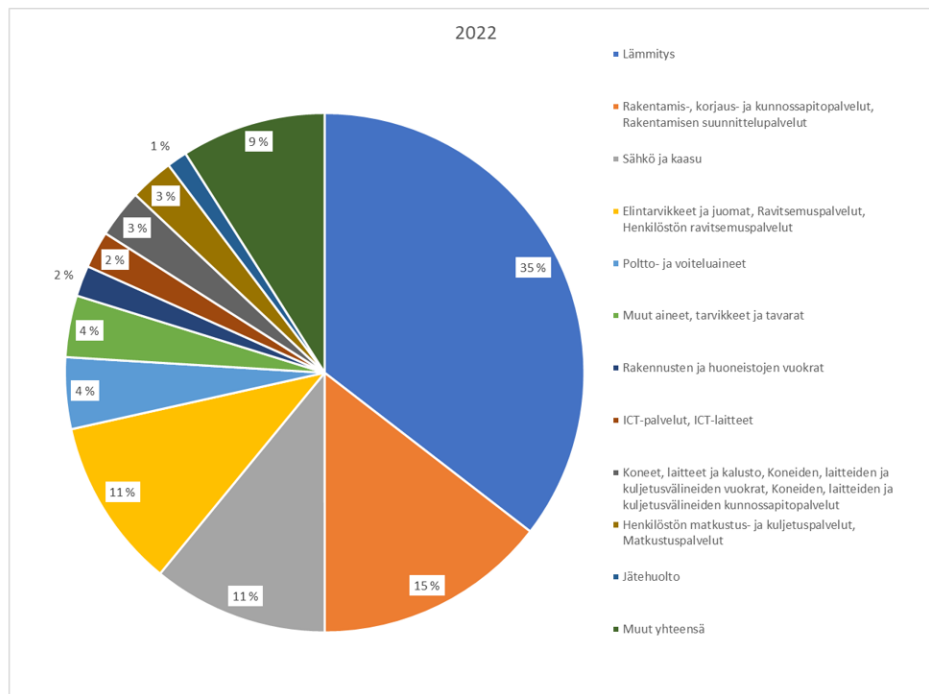
Kasvihuonepäästöt ilmaistaan hiilidioksidiekvivalentteina. Hiilidioksidiekvivalentti CO₂ekv on yhteismitta, jonka avulla voidaan laskea yhteen eri kasvihuonekaasujen päästöjen vaikutus kasvihuoneilmiön voimistumiseen.

Hiilijalanjäljen koko ilmoitetaan massana, eli grammoissa, kilogrammoissa tai tonneissa.

Kasvihuonekaasupäästöihin lasketaan hiilidioksidin (CO₂) lisäksi myös metaani (CH₄) ja typpioksiduuli (N₂O).

Luvut on tuotettu Hanselin Hankintapulssi-työkalun avulla ja laskenta perustuu seurakunnissa ja kirkon hallinnossa tehtyihin kirjanpidon mukaisiin ostoihin. Hiilijalanjälkilaskenta huomioi eri hankintakategoriat ja niiden tuote-/palveluryhmien päästökertoimet, jotka perustuvat Suomen ympäristökeskuksen kehittämään kulutusperusteiseen Envimat-laskentamalliin (SYKEra 15/2019).

Kirkon päästölähteiden jakauma vuonna 2022 Hankintapulssi-palvelun mukaan

Kuva 2. Kirkon päästölähteiden jakauma vuonna 2022 Hankintapulssi-palvelun mukaan¹⁰. Kuvassa on yhdistelty eräitä toisiinsa läheisesti liittyviä hankintakategorioita.

Mitä seuraavaksi

SYKE sai 2023 tiekartan valmiiksi yhteistyössä kirkon työryhmän kanssa.

Tiekarttaa toimitettiin tammikuun loppuun saakka.

Syken kanssa tarkennetaan ostolaskuihin perustuvaa päästöjen laskentaa kevätkausi 2024. Valmis toukokuun lopussa.

Tiekartta kirkolle ja seurakunnille syyskaudella 2024 julki (yhteistyössä Kirkon viestinnän kanssa)

Tarkennettu laskenta (silti arvio)

Mitä saamme?

- Mukana maailmanlaajoissa talkoissa: Hiilineutraali EU 2050, hiilineutraali Suomi 2035.
- Noudatamme omia arvojamme ja strategiaamme
- Vastaamme jäsenten odotuksiin
- Saamme tarkemman kuvan tilanteesta
- Saamme tiekartan siitä miten toimia
- Nykyaikaisempaa, tehokkaampaa, puhtaampaa, osin halvempaa

SYKE ja Kirkkohallitus VAIHE 2

HIILINEUTRAALI KIRKKO 2030

KIRKKOHALLITUS⁺

Hiilineutraali kirkko 2030 – SYKE ja Kirkkohallitus

VAIHE 2

Päästökertoimien estimointi Kirkkohallituksen hankintamenolajeille Syken päivitetty ENVIMAT-malli

ENVIMAT19 tuottaa koko kansantalouden tasolle tuoteryhmäkohtaiset päästökertoimet.

Työpaketissa 2 tuotetaan ENVIMATin avulla Kirkkohallituksen ilmoittamalle tilikartalle (yht. 226 hankintamenotiliä) päästökertoimet.

Näiden päästökertoimien avulla Kirkkohallitus **voi seurata ja arvioida päästökehitystensä ostolaskujen perusteella** (käytetyt eurot x päästökerroin = päästöt).

Kirkkohallituksen käyttämä tilikartta on osin sille uniikki ja osin hyvinkin tarkka, tarkempi kuin Hanselilla.

Työ edellyttää siksi yhteistyötä Kirkkohallituksen kanssa tarkemman tilikuvauksen saamiseksi.

Sisältö ja toteuttajat

- Työ sisältää laskennan tuloksen tulkinnan osana TP1:ssä laadittu tiekarttaa ja asiakkaan nimeämien henkilöiden perehdytyksen tulosten tulkitsemiseksi ja niiden käyttämiseksi tulevina vuosina.
- Työpakettin 2 päätoteuttaja on **Tero Heinonen**. Heinosen tukena toimii ENVIMATin kehitystä Sykessä koordinoiva **Hannu Savolainen** sekä **hankkeen muu tiimi**.

Henkilö- resurssit

Henkilöresurssit Hankkeen projektipäällikkönä toimii kehitysinsinööri (DI) Jarmo Linjama, joka yhdessä tutkimusinsinööri (DI) Teemu Ulvin kanssa vastaa työpaketista 1. Työpaketin 2. päävastuu on VTM, MSc Tero Heinosa.

Hankkeessa ovat lisäksi tekijöinä erikoistutkija, ryhmäpäällikkö **Hannu Savolainen** (KTM, VTM) ja erikoistutkija, ryhmäpäällikkö **Laura Saikku** (MMM, FT, Ados.).